

se ne bojimo, da bi nas obsodilo, pač pa moraš obsoditi tiste, ki te s vso silo vlačijo v pogubljenje, v moralični propad! Kdo je kriv? So krivi lažnjivci, nesramni obrekovalci, so krivi učitelji požiga, krivi duhovniki strupari, so krivi časopisi, katere označi skesan morilec, ropar, kot vzrok svojega pogubljenja — ali je krivo naprednjaštvo, kriv „Štajerc“? Ljudstvo, kje pa imaš iskati slabe vzglede? Kdo je kriv pijančevanju?

Po farovžih se popiva pri vsakej priložnosti pozno v noč, da cele noči, mi imamo dokaze, da so celo nekateri duhovniki popolnoma pijani sv. mešo brali. In to vidiš ti ljudstvo, ubogo ljudstvo! Ali morda ukazuje „Štajerc“ duhovščini pijanštvo, ali jo morda on hvali? „Gospodar“ in „Dom“ pa poročata vsakokrat navdušeno o farških veselicah in kako „lušno“ je bilo! Siromaki toraj vidi jo popivati svoje dušne pastirje, tudi večkrat svoje prvaške voditelje in ker nimajo toliko denarja, kakor ti gospodje, posežejo po — šnopsu! Kdo je tedaj kriv?

Sodi ljudstvo, a tedaj, ko si obsodilo, tedaj se ravnaš po svoji sodbi, tedaj se okleni stranke, katero si spoznalo kot pravično, potem bodejo nehali umori, uboji, ropi in drugi zločini, ti pa bodeš srečno — in to je naša iskrena želja — ne le na tem, temveč tudi na drugem svetu!

Ptujski okrajni zastop.

Dne 29. p. m. se je vršila prva občna seja ptujskega okrajnega zastopa. Seja se je pričela ob 9. uri predpoldan in je končala ob poldan. Predsednik zborovanja je bil načelnik okrajnega zastopa g. župan Ornič. Kot zastopnik vlade bil je navzoč c. kr. okrajni glavar A. pl. Underrain.

Predsednik odтвори sejo, pozdravi vse navzoče (35 gospodov) in konstatira sklepčnost zborovanja. Na to poroča, da je novi okrajni zastop takoj, ko se je načelnštvo od cesarja potrdilo, sprejel poslovanje. V kratkih potezah razloži stanje okrajnega zastopa, ki je moral od prejšnjega zastopa sprejeti okoli 22 tisoč kron dolga. Naloga, katero je toraj sprejel novi zastop, tako povdarja predsednik, ni lahka, dela je dovolj, na mesto denarja pa so se sprejeli dolgovi. Nato poroča, da se bode pač najprej in najbolj treba zastopu pečati s popravilom cest, katere so v jako slabem stanju. Govornik prečita v celem 23 prošenj, s katerimi prosijo kmetje za zboljšanje cest. Kar se tiče dolga, ki ga je zapustil prejšni zastop, se bi pač moral najprej poravnati. Odbor okrajnega zastopa se je pečal tudi s tem najsilnejšim sprašanjem. Da bi zastop vzel pri kakem denarnem zavodu posojilo in poplačal dolg, za to se odbor nikakor ni mogel odločiti, ker bi se potem izdatki zopet pomnožili. Za posojilo je treba seveda plačati tudi obresti. Na ta način se toraj ne dà dolg odstraniti, zato ne preostaja nič drugega, kakor, da se dohodki zastopa pomnožijo, da se toraj zvišajo dokladi zastopa. Po teh besedah pričeli so se

razgovori o točkah dnevnega reda. Zapisnikarjem bil je izvoljen tajnik okrajnega zastopa g. Bengu.

Predlog, da bi se en del (369 metrov) takozvane Kolarijsko-Krapinske ceste, ki spada pod okrajni zastop rogački popravljal od sihmal od ptujskega okrajnega zastopa se je sprejel. Rogački okraj mora plačati za to vsako leto 53 kron.

Kot načelnik preglednega komiteja poroča na to g. J. Kasper, da so se računi za leto 1903 pregledali in da je vse v najboljšem redu. Zato predlaga poročevalec, da bi se prejšni zastop razbremenil in se dovolila tajniku, kateremu se delo vedno množi, nagrada v znesku 400 kron. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Baron Kübeck predlaga, da bi se vložilo za okrajnega cestnega mojstra (Bezirksstrassenmeister) vsako leto 300 kron v hranilnico, s katerim denarjem bi potem dobival imenovani mojster, ko ne bode več mogel opravljati vsled starosti svojega posla, podporo. K temu predlogu pripomni g. J. Kasper, da teh vsako leto vloženih 300 kron ne bode nikakor zadostovalo, da bi od obresti tega denarja cestni mojster v svoji starosti zamogel živeti. Za to predlaga poročevalec naj se cestni mojster stalno nastavi in naj se mu po najmanj daljni 10 letni službi — 17 let že namreč služi — dovoli letna penzija v znesku 600 K. K temu predlogom sklene zborovanje soglasno, da se ima vložiti vsako leto za cestnega mojstra 500 kron. Kar se tiče njegovega stalnega nastavljanja v službi in njegove penzije, izroči se ta predlog okrajnemu odboru, kateri naj o njem odloči in pri prihodnji občni seji o tem poroča.

Sedaj sledi poročilo o glavni točki dnevnega reda, namreč o proračunu za leto 1905.

Poročevalec okrajni odbornik g. Maks Strašchill (iz Brega pri Ptuj) razloži na podlagi računov natančno dohodke in izdatke, ki so pričakovati v letu 1905.

Dohodki znašajo 19.359 kron, izdatki pa so določeni na 158.522 kron. Za to še preostaja plačati znesek 139.163 K.

Ako se zvišajo dokladi okrajnega zastopa od 30 procentov na 40, potem se bode dobilo 131.054 kron. Še zbog tega zvišanja doklad bode primajnkovalo 8109 kron, katere se naj plačajo še le v letu 1906. Poročevalec toraj prosi zborovanje, naj se proračun odobri in naj se dovoli zvišanje okrajnih doklad od 30. na 40. procent, ker je to nujna potreba. Prejšnji načelnik g. Zelenik (govori sprva slovenski potem nemški) ni zadovoljen s proračunom, češ da se je v njem nastavilo preveč izdatkov posebno za popravila cest. Ti izdatki naj bi se znižali, tako, da ne bode treba kar naenkrat okrajnih doklad zvišati za 10 procentov. On (Zelenik) ni nikakor proti zvišanju okrajnih doklad, a to zvišanje se naj razdeli na dve leti tako, da se danes zviša samo za pet procentov. Gospod Zelenik toraj predlaga zvišanje doklad od 30. na 35. a ne na 40. procent. Proti predlogu gosp. Zelenika govori gospod Schoschteritsch (Sv. Vid pri Ptuj) in povdarja, da je brez dvombe

treba, da se zvikšajo doklade od 30. na 40. procent, ker večina občin sama zahteva, da se to zgodi in sicer radi tega, da se bode vendarle enkrat storilo nekaj za ceste, ki so v tako slabem stanju in da se bode vendarle enkrat okrajno gospodarstvo postavilo na taki temelj, da ne bode treba vedno in vedno gospodariti z dolгови. G. Korenjak (Sv. Barbara v Halozah) in g. Mahorič (Ptuj), oba uda manjšine, sta proti zvišanju doklad. G. Mahorič naposled povdarja, ako se že bodejo zares zvišale doklade naj se zvišajo samo za 5 procentov. A vendar pa stavi g. Korenjak na predsednika vprašanje zakaj se ni določila tudi svota za popravo ceste v Medribniku. K temu pripomni g. Schoschteritsch, da se je že lansko leto dovolilo za to 2000 k. Kako pa se naj popravlja, povdarja govornik, ko pa ni denarja. Predsednik g. Ornig naglašuje k temu, da se je celo za tekoče izdaje moralo izposoditi od ptujskega mestnega urada 4000 k. ker hranilnica (šparkasa) denarja ne posodi brez dolžnega pisma. Sicer pa misli on (predsednik), da bode pomagal pri nekterih cestah državni silni zaklad. G. načelnik Ornig obljubi izrečno g. Korenjaku, da se bode njegovi prošnji takoj ustreglo, ko bode vsaj nekaj denarja, ker on (Ornig) sam sprevidi nujno potrebo Korenjakovega predloga. Brez dnarja seveda ni mogoče lotiti se takega dela.

Na to se javi k besedi c. kr. okrajni glavar in povdarja, da je on vse potrebno za to ukrenil, da se bodejo podpirali od države tisti posestniki, posebno v Halozah, ki so bili pred kratkim poškodovani vsled melov in da se bodejo podpirale iz silnega zaklada tudi graditve in popravila občinskih cest.

K proračunu še govori naposled zopet poročevalec g. Straschill in povdarja, da bode treba, kakor se je razvidelo iz razgovora zares povikšati doklade od 30. na 40. procent in to tem bolj, ker še se bode zbog tega povikšanja moralo odložiti plačilo zneska 8109 kron na leto 1906, čeprav se ni moglo mnogim silnim prošnjam, posebno glede cest ustreči in jih v proračunu jemati v poštev. Proračun se na to z 27 glasovi (proti 8 glasom manjšine) odobri in predlog gledé povikšanja doklad od 30. na 40. procent se sprejme.

Sedma točka dnevnega reda: Za pregledovalce računov za leto 1904 se zvolijo gospodje; pl. Pongrac, Kasper, Korenjak Windisch in Čuš.

8. točka. Kot okrajni svetovalci siromaštva so bili izvoljeni gospodje: okrajni sodnik: Dr. Glas, mestni zdravnik Dr. pl. Metzler, Sadnik, Steudte in Pater A. Svet.

9. točka. Za odbornika okrajnega šolskega odbora se izvoli na mesto umrlega notarja S. Oschgana g. Max Straschill.

10. točka (Poročevalec g. Golob). Posojilo, katero je vzela občina Skorišnjak, se dovoli.

11. točka. (Poročevalec g. Dr. Fichtenau). Občini Hajdin se dovoli, da sme spraviti zemljiško knjigo glede nekaterih faktičnih posestnikov, ki pa niso zabilježeni v tej knjigi, vred.

12. točka. (Poročevalec Baron Kübeck). Prošnji občin Ptujška gora in Majšperg, da bi zastop pod-

piral regulacijo Dravinje se v toliko ustreže, da se sklene od zastopa pomagati pri tej regulaciji z 10. procenti svote, ki se bo rabila.

13. točka. Večim občinam se dovoli, da smejo zvišati svoje občinske doklade čez 20. procent.

K zadnji točki dnevnega reda „slučajnosti“, se stavijo različni predlogi. Dr. pl. Plachki povdarja, da bode brez vsake dvombe porabila posebno klerikalna stranka dejstvo, da so se morale okrajne doklade zvišati, v političnem boju in da se bode toraj novi okrajni zastop gotovo napadal posebno od strani klerikalnega časopisja. Da bode ljudstvo zamoglo v tej zadevi trezno in pravično soditi, predlaga dr. Plachki naj se sprejme sledeča resolucija: „Sedajni okrajni zastop obžaluje, da se je v prejšnjem okrajnem zastopu tako gospodarilo, da je treba zavoljo primanjklaja v znesku okrog 20 tisoč kron zvišati okrajne doklade za 10 procentov. Okrajni zastop naročuje toraj okrajnemu odboru, naj pusti on poročilo o proračunu v glavnih potezah ponatisniti in v časopisih razglasiti, tako, da se bode ljudstvo prepričalo, da je bilo zvišanje okrajnih doklad zares nujna potreba.“ (Opomba uredništva: Mi priobčimo dotično poročilo v prihodnji številki.)

Gosp. J. Leskoschegg predlaga okrajni zastop se naj potruži pri vladi, da se bode poslal v Haloze kulturni inženjer, ki bode podučeval na večih shodih ljudstvo, kako mu je treba uravnati in popraviti zopet mele, ki so poškodovali pred kratkim toliko vinogradov in lazov. C. kr. okrajni glavar pripomni k temu, da se je od glavarstva takoj po omenjenih ne-zgodah prosilo pri c. kr. namestništvu, pri deželnem odboru in pri ministerstvu za kulturnega inženjerja in on (glavar) upa, da se bode kmalu prošnjam ustreglo.

Gosp. Schoschteritsch predlaga, da bi se most čez Dravinjo, katerega imajo minoriti in kateri je v tako slabem stanju, da je groza, minoritom odkupil in da bi most od sihmal popravljali in vzdrževali okrajni zastop. G. dr. Fichtenau je proti temu predlogu in povdarja, da se bodejo gotovo dala najti sredstva prisiliti minorite, da bodejo ti svoj most popravili. C. k. okrajni glavar obljubi k temu, da se bode od politične oblasti napram minoritom, ako ne bodejo ustregli dotičnim zahtevam, najojstreje postopalo.

Na pritožbo g. Schoschteritscha, da se ne delijo brezobrestna posojila vinogradnikom tako, kakor bi bilo potrebno, odgovori c. kr. okrajni glavar, da se je vedno prizadevalo od strani politične oblasti podpirati s temi posojili le tiste, kateri so najbolj potrebni, in da se je prošnjam še le tedaj ustreglo, ko se je politična oblast vestno prepričala je li prosilec vreden podpore ali ne. Ako misli kdo, da se mu je storila krivica, naj pride k njemu (k glavarju), on je v tej zadevi za vsakega in vsaki čas na razpolago.

Konečno predlaga gosp. J. Leskoschegg naj se deluje za pomnožitev požlahtnenja vinskih trt v deželnih trsnicah, tako, da se bodejo lahko brezplačno razdelile trte po uimah poškodovanim posestnikom. Ta predlog se je soglasno sprejel. — Nato se zahvali predsednik g. Ornig vsem navzočim in zaključil se je.